

Szociális tanulás, erkölcsi fejlődés és az öntudomra fejlődése

Tanulás: viszonylag állandó viselkedési változás, és a viselkedésváltozás a nemlétezővel történő interakció során alakul ki. Embri kapcsolatok általi tanulás.

- A viselkedésváltozás a nemlétezővel történő interakcióból alakul ki.

Szocializáció: • társadalmi válás

- A társadalmi normák, szabályok, törvények, szokások elsajátításához a folyamata

A szocializáció műhelye:

- család (bármikor, ahol több ember van, és vannak szabályok.)
- iskola, óvoda
- munkahely

- Család: • ez hat a legközvetlenebbül
- ez az első, amibe belépünk
- itt töltjük el a legtöbb időt
- erős érzelmi szálak kapcsolnak a családtagjainkhoz.

↑
ezért miatt a legfontosabb

- megadja a szocializáció alapjait
- később változhat, de mindig meghatározó lesz az ember életében

A család szerepe a szocializációban:

- a nőket viselkedési mintát nyújtanak a gyermeknek
- a nőket reagálnak a gyermek viselkedésére
- milyen programokat szervez a család (kulturális, szabadidő)
- milyen tv-műsort nézhet a gyermek

az egész életmód, életvitel meg- és megújítását határozza meg

Követik valamilyen normát

- Iskola:
 - az időnk nagy részét itt töltjük
 - az isk. feladata az oktatás és a nevelés, azaz az intézményesült socializáció.
 - értéket és normákat közvetít (középtélekes normákat közvetít)
 - ezek alapján az értékek alapján ítéli meg és ítéli is a gyerekeket
 - azéneket ezek a legnagyobb hátrénya a központi társadalmi megítélésből, akik a legjobban eltérnek a központi társadalmiól. (elsőképek, felső 1000)
- Kortárskapcsolatok:
 - megúj a jelentőségük serdülőkorban
 - egy idő után a legfontosabb szoc. szűrtés

A szoc. tanulós formái:

- 1, utánsós
- 2, modellkövetés
- 3, azonosulás
- 4, belsővé tétel

1, utánsós

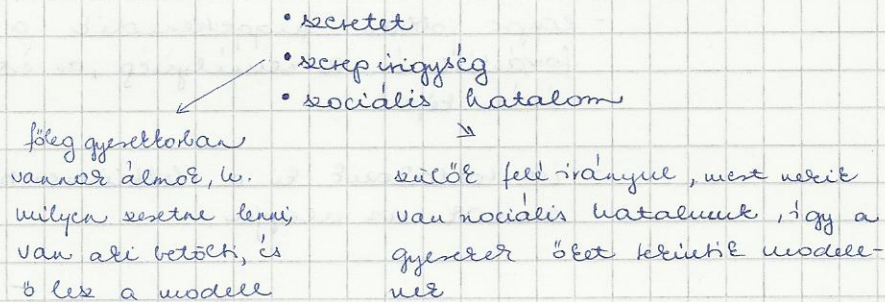
- már újszülöttelekben megjelennek bizonyos formái (pl.: arcif.) és még nem valódi utánsós, mert nem észlelhető
- 1,5-2 év: valódi, már észlelhető utánsós, innen-től észreve a gyermek spontán játékaiban az általános utánsós jellemzői
- jellemzője: örömet okoz és feszültséget csökkent

↓
kutatásuk szerint a viselkedésmintáját

- empátia révén megértem és viselkedésmintákat sajátítottam el.
- az egész életüket végigkíséri

2., modellkövetés: - bárki lehet az utasítás tárgya, a modell tudatos valószínűsítés eredménye.

- tudatos és szándékos cselekvés
- a modellválasztás indítéka:

- leggyakrabban a szülő a valós modell (3 indíték alapján)

3., azonosulás = identifikáció: - kapcsolódik az utasításhoz, de annak magasabb szintjére

- nemcsak viselkedésmintákat veszünk át (utasítás: bizonyos helyzetekben sikeres viselkedésminták átvétele)
- belsőleg is idomulunk ahhoz, amit átvevünk
- átvetél akaratlanul és spontánul történik (viselkedés, elvármód)
- Freud írta le először, az Oidipus Komplexus feloldása kapcsán (kísérlet a szülővel az anyjával)

(3-5 éves korban van egy sorozatos, érzelmi lépés az ellenkező nemű szülővel szemben)

A fiú azonosul az apával, ő a modell, így mindent szülővel helyettesít az anyjával.

A női identitás fejlődésében is hat, a lány az anyát, a fiú az apát tekint modellként

Egypetéjű, Elektra - komplexus

4. belsőre kiel: interiorizáció : - a socializáció felső szintje ?

- egy személy azért fogadja el a másik nézetét, gondolkodásmódját, mert az egybeválik a saját belső értékrendjével.
- a másik véleményéről az átvétele örömet okoz
- a viselkedést célravezető és hasznosnak tartja, azért venni át.
- egyre jobban függetlenedik a külső forrástól, és a személyiség, az értékrendszer révén képzik.
- itt kontatsozik ki a lelkiismereti funkció, annak az alapja

Az erkölcsi fejlődés:

- a társadalmi erkölcsöknek való megfelelés
- 3 feltétele van az erkölcsi szabályok betartásának:
 1. kognitív oldal → megértés a szabályokat
 2. motivációs oldal → legyen hajlandóság
 3. akarati oldal
- 3 éves kor alatt : - 2 éves kor tájéka tntában vannak assal, h a felnőtte világban szabályai vannak, de ezeket nem érethetik
 - 2 éves kor előtt : egyértelmű viselkedési jeleket adják annak, h. tudják, h. szabályt sértettek
 - ilyenkor nincs értelme büntetni, még nem áll olyan fejlettségi szinten
- óvodás és iskolás kor eleje : - Piaget: heteronóm erkölcs időszaka
azért heteronóm, mert az erkölcsi íkletek formája a gyerekekhez képest külső
↓
a felnöttek hozzá a szabályokat

- a gyermek nem tudt igazságot és követendőket fogadva el, amit a felnőttnél mond.

- a szabályokat szó szerint veszik, amiatt nincs mérték, nincs méltányosság, vagy enyhítő körülmény

- ítéletalkotásuk: a következmények alapján ítélik meg cselekedeteiket, azaz a következmények alapján ítélik meg

→ csak a következmény alapján ítélik meg

(Piaget kísérlet → történetpáros olvasása)

• kisiskolások köze és vége: - "kötös erkölcs" jellemző a gyermekre

- más erkösi elveket alkalmaznak a gyermekkel és a felnöttekkel

- a felnöttekkel kapcsolatban még a heteronóm szinten vannak, de a kölcsönösnek a kölcsönöségi szintet is megkövetelik

- észre kell figyelni a cselekvés háttérét is.

• serdülőkor környéke: - Piaget: autonóm erkölcs

- a szabályokat nem engedelmességből, hanem belátásból kell követni. (komolyan átgondolt szabályok)

- nem szó szerint veszik a szabályokat, így subjektív szempontokat is figyelembe lehet venni, és akkor létesít méltányosság, enyhítő körülmény vagy mérték

Piaget-val együtt dolgozott Kohlberg.

3 szakaszát különbözteti az az erkösi fejlődésnek, ezek összehasonlíthatók a Piaget-i kognitív fejlődés szakazaival.

1., prekonvencionális (Piaget: műveletelőtti gondolkodás)

- az erkölcsi ítélet a jutalom élvezéséért, a büntetés elkerüléséért zajlik

2., konvencionális szint (Erikson: műveleti szorongás $\leftarrow P$)

- az erkölcsi ítélet attól függ, h. mit gondolnak mások, h. mások jóval v. rosszul minősítik azt a bizonyos dolgot

3., postkonvencionális szint

- az erkölcsi ítélet elvont erkölcsi elven alapulhat

Az öntudat fejlődése:

• tudatában kell lenni a szex. folyamatok megtanul-tarnak (a társ. által elfogadott törvények... stb)

• Ekkor kell alakulnia egy öntudati funkciónak \rightarrow

+ tudják a vágyaikat észlelhetni

+ legyen felelősségtérítés

+ jutalom észleltetése

+ indulatoltnak gátlat tudjunk szálni

mind a feltörk sikerég van

• az öntudati gyökerei két éves kor tájékára keltek

• 3 éves korban már racionalizálják a tetteiket, meglepedésüket

• a vágyak, vágyott meglepedések megakadályozása frusztrációt okoz, de az ellenérőtlenséget és a túnerőtlenséget megedzi

povido GX.

júni. 2. }
júni. 19. } nyugarapó

UV.: júni 26.

Elhárító mechanizmusok

~: lényeg: minden esetben a kialakult énjét részben megvédeni
(→ enképek)

- az enképek fejlődése születéstől indulva az öregkori káltsal kezdődően egy folyamatot ír le
- Van az en-ék-ek fejlődésnek csomópontjai
- a csecsemőkor előtt a TESTKÉP alakul ki, az enképek akkor alakul ki látható formában, amikor éimondja (3 év), hogy EN.
- az fejlődés rendeltőkor végéig intenzív, még rendeltőkorban is, a végére (ifjúkor elején) kialakul az esetben a SAJÁT STABIL ENKÉPE
- ez az enképek nagyon részben megvédeni
- nem jó, ha az enképek nem változik (menny), jó, ha bizonyos pontoknál (hajlékonyság) rendelkezik
pl.: 17 éves - 30-40 éves idő
- az enképek a éimondástól a később megpróbálják megvédeni → envédő, elhárító mechan.

1, Tagadás:

• A kinyugtó tudattalanom kijelen, ésszel a tudatból.

pl.: Piskó & Sáros → élép: ügyes nagyfiú ⇒ lejti a polkát, ilyenkor megpendül az élép ⇒ (tudattalanul) letagadja, hogy ő lette volna.

2, Elfojtás:

Sigmund Freud-tól ered

* olyan dolgok vannak benne, amikről van tudás az élép számára ⇒ elfelejtés. DE: a felejtés megmarad és az az pszichikai problémát okoz.

- A kinyugtó tudattalanom élén, említi a tudatom élét

magában, csúszdát a tudattalanba.

(pl.: megkérdés az iskolában → nem mert vállalni a válaszát)

3, Reakcióképzés:

- A korlátot éltő érzékelt oly viselkedés gátolódás, hogy a személy éppen ellenkezőleg viselkedik, mint ahogyan azt érzékelti a tiltást.

(pl.: minden nemkívánatos dologtól utóztott a ézeptől is ⇒ apát nem től és nem tudta meggyűlölni az éreit a tudattal!)

4, Repressió (vissatolás, visszacsúszás)

- az éppen a kinyugtó helyeken, a problémahelyeken

- a megoldás korábbi időpontokhoz képest vissza.

(pl.: Piskó & Sáros → valójában egy kislány ⇒ visszacsúszás)

5. Projecció: (érvényes)

- A csején a raját észlelve, indulatoit rávetíti egy más személyre.

(pl.: olyan tudottatallom van, ami nem egyszer az éleppel, olyat vetik rá, ami ömegergiz: MOZI)

6. Isolációs kvantás:

- A évső tudottatallom elnigeklödme átálta, u. más tudottatallomát ényseren a felküen tart az csején.

pl.: Éreplone uó, aki nem tud 1 munkaköze nem megvárdui, mert éntalád. → a valód véleményét óla tudomásul nem vette, is most tartott a felküen = munkaköze.)

- csak feltásmal lehet megmükki

7. Meg nem törtélti level:

- A kümblyet órozó érszt, viselkedést egy másik csején személyre (pl.: vizsgán nem hídus 40-ből 1 kért)

8. Ésmerés (racionalás):

- Kihető magyarasat érsent, adus évs helyetere, véstéensépre. (Ha megpudus vizgán → magyarásodud)

9. Énelmi áfordítás:

- A féllelvet évalto személyre való hasonlítás (mepd 1 rom sutudóit, és ébóbb ó is eltövesi azt a libát) → (pl.: apa - fia: zeni stlus)

Merci - Binet!!!

- Használata (érvédő...) teljesen kényszeres dolog.

It a probléma, ha éri értéjese átkalassa, úgymond bejegesen.